



Kunnskapsdepartementet
Barnehageavdelingen

Deres ref.:

Vår ref.: 15/6341/ECH

Dato: 06.02.2015

Høringsuttalelse fra Moss kommune vedr. endringer i forskrift om foreldrebetaling i barnehager

Vedlagt følger Moss kommunes høringsuttalelse vedr. Endringer i forskrift om foreldrebetaling i barnehager. Høringsuttalelsen er behandlet i Skole-, oppvekst og kulturutvalget i sak 004/15 med følgende vedtak:

Rådmannens forslag til vedtak:

Den framlagte høringsuttalelsen oversendes kunnskapsdepartementet.

02.02.2015 Skole, oppvekst og kulturutvalget

Møtebehandling:

Votering:

Rådmannens forslag ble enstemmig vedtatt.

SOK-004/15 Vedtak:

Den framlagte høringsuttalelsen oversendes kunnskapsdepartementet.

Kommunalavdeling kultur og oppvekst
Med hilsen

Eva Eek
Rådgiver barnehage

Dokumenter vedlagt saken

Dato 06.02.2015 Dok.nummer 550945

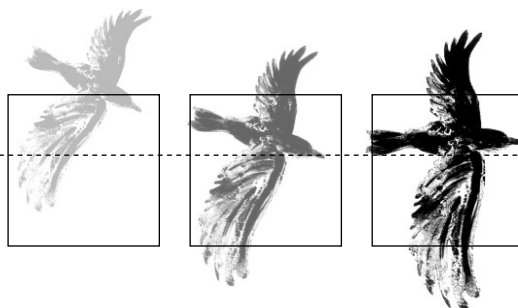
Tittel Høringsuttalelse foreldrebetaling

Kommunalavdeling kultur og oppvekst

Rådhuset postboks 175, 1501 Moss T 69 24 80 00 F 69 24 80 01

E post@moss.kommune.no I www.moss.kommune.no

Org.nr. Bankkonto 1080 29 65600



Moss kommune: Høringsuttalelse – forslag til endringer i forskrift om foreldrebetaling i barnehager
Vedtatt i Skole- og oppvekstutvalget 02.02.2015

I sitt høringsnotat hevder departementet det skal vektlegges at ordningen skal være så enkel som mulig å administrere for kommunene og den skal være enkel og tilgjengelig for foreldre, her i en enkel søknadsprosedyre.

Departementet påstår at søknadsbehandlingen er relativt enkel og standardisert for kommunene og at den vil medføre lite merarbeid for kommunene og heller ikke medføre økte kostnader til administrativt arbeid for kommunene.

Selv om kommunene er pålagt å ha systemer for familier med lavest betalingsevne, er dette helt andre ordninger enn det som nå foreslås. Søknadsprosessen kan for enkelte bli vanskelig, og saksbehandlingen vil være tid- og ressurskrevende.

Det er vanskelig å beregne omfanget og kostnadene forbundet med den foreslåtte ordningen, men det er grunn til å tro at mange brukere i Moss vil kunne komme inn under den. I departementets forslag er innslagsgrensen for når rett til reduksjon inntreffer satt forholdsvis høyt. En inntekt på kr. 473.000 tilsvarer 5,3 G. Av totalt antall husstander i Moss i 2013 var det 42 % med en samlet inntekt mellom 0 – 450.000,-. Ikke alle disse er småbarnsforeldre, men det er sannsynlig at ordningen vil medføre et betydelig antall vedtak som genererer store omkostninger. Moss kommune blir ansvarlige for saksbehandling og vedtak og for å refundere tapt inntekt i de private barnehagene.

Vedtak skal fattes for ett barnehageår om gangen. Ikke alle barn begynner i barnehage i august når barnehageåret starter. Det er erfaringsmessig mange barn som blir tildelt plass ut over i året. Vedtaket vil da gjelde for inneværende barnehageår med ny søknad før nytt barnehageår for alle. Dette vil medføre stor saksbehandlingsmengde rundt hovedopptak, men også et betydelig antall vedtak ellers i barnehageåret. Klagebehandlingen vil også ta tid. For å kunne håndtere ordningen vil dette kreve at Moss kommune må ha en saksbehandler i størrelsesorden 0,5 – 1 årsverk.

Regjeringen tar høyde for at ordningen skal tre i kraft 1. mai 2015. Innen den tiden vil ikke Moss kommune ha nødvendig programvare klart for elektronisk å kunne legge inn den enkelte families reduksjon i foreldrebetalingen. Grunnet for fakturering kjøres gjennom et barnehagefaglige administrativt program som p.t. ikke kan håndtere denne ordningen for foreldrebetaling. Dette betyr at inntil det administrative programmet er på plass må foreldrebetalingen for den enkelte bruker legges inn manuelt, noe som vil kreve tid.

Uavhengig av hvilket inntektsgrunnlag som skal følges vil ordningen kunne slå svært uheldig ut og oppleves urettferdig. I og med at ordningen skal komme i tillegg til ordninger hjemlet i annet lovverk og andre overføringsordninger uten å vurdere betalingsevne, vil enkelte familier få store overføringer/reduksjoner betalt av stat og kommune, mens andre vil måtte betale full pris, eller få mindre støtte. I og med at søkers betalingsevne ikke skal vurderes, vil det bli vanskelig å forstå at en ett-barns familie like under inntektsgrensen får reduksjon i betalingen og en trebarnsfamilie som ligger like over inntektsgrensen ikke kommer innunder ordningen skal betale full pris. Videre kan det forekomme endringer i inntektsgrunnlaget fra år til år. En familie med lav inntekt og rett til moderasjon på bakgrunn av selvangivelsen kan det året reduksjonen gis ha betydelig høyere inntekt og i realiteten ikke ha behov for moderasjonen. Det samme gjelder motsatt, en familie med høy inntekt dokumentert på selvangivelsen forrige år vil ikke få moderasjon selv om inntekten er betydelig redusert neste år.

Disse vil utgjøre de kompliserte tilfellene som sannsynligvis vil klage på vedtak der det i utgangspunktet blir gitt avslag. Spesielt kan det bli komplisert i de familier hvor det har vært samlivsbrudd og inntektsgrunnlaget har endret seg betraktelig siden siste selvangivelse. I

disse sakene vil sannsynligvis saksbehandlingen måtte vurdere inntekter som skal ligge til grunn og utvise skjønn langt ut over det som er intensjonen i ordningen. Dersom husholdningens inntekt skal ligge til grunn med de forutsetninger som ligger i ordningen, vil vedtaksmyndigheten måtte kontrollere opplysninger om samboerskap og lengden på dette, nye partners inntekt o.a. Dersom forsørgernes inntekt skal ligge til grunn vil det kunne være vanskelig for søker å innhente dokumentasjon fra sin tidligere partner. Disse forholdene vil medføre en vanskelig og omfattende søknads-/klageprosess og en tidkrevende saksbehandling.

På bakgrunn av dette har Moss kommune store betenkeligheter med den foreslåtte ordningen. Moss kommune gir ikke tilbakemelding på alle de spørsmål departementet ønsker innspill på. De ulike forslagene vil slå ulikt ut for familiene som kan være mot intensjonen i ordningen og i verste fall kunne ha konsekvenser for hvordan man innretter seg privat og til spekulasjon i økonomisk lønnsomhet.

Foreldrebetaling i barnehage er allerede forholdsvis rimelig, prisen har i realiteten stått stille siden 2004. Innslagspunktet for når rett til reduksjon inntreffer er satt såpass høyt at ordningen vil omfatte en stor andel av brukerne. For mange i målgruppen finnes det allerede ordninger så som stønad til barnetilsyn, sosial stønad, overføring til deltakere på introduksjonsprogram og ordning for asylsøkere. I tillegg kommer barnetrygd for alle. Dersom det skal innføres ytterligere ordninger bør denne sees i sammenheng med andre ordninger for småbarnsfamilier og legges til et forvaltningsnivå som allerede har kompetanse og mulighet til å vurdere folks privatøkonomi og se støtteordninger i sammenheng i stedet for å bygge et nytt byråkrati som i stor grad vil omfatte de samme familier. En ordning der kun inntekten ligger til grunn og hvor ikke betalingsevnen blir vurdert vil kunne slå svært uheldig og urettferdig ut. Ved å legge alle ordningene til det samme forvaltningsorgan som helhetlig kan vurdere den enkelte families økonomi, vil man i større grad kunne nå den aktuelle målgruppen. Det vil også sikre at ordningen treffer familier som virkelig trenger det og unngå at det er noen familier som i realiteten har så høye inntekter at de ikke burde falle innunder ordningen.

For å nå målgruppen og oppnå ønsket hensikt om at flere skal benytte barnehage og bekjempe fattigdom, bør det i stedet for den foreslåtte løsningen foretas en gjennomgang av de totale stønadene til småbarnsfamilier. Man bør se på alle tilskuddsordninger under ett. Vurdering av behovet for tilskudd og/eller reduksjoner bør vurderes av et forvaltningsorgan som kan se den enkelte families totale økonomiske situasjon og foreta en helhetlig vurdering.